

ด่วนที่สุด

ที่ นม ๐๐๑๘.๑/ว ๒๐๐๐

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาธาตุไทย นม ๓๐๐๐๐

กัณยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๕๐๘๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๑๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครองได้แจ้งชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย
ในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง ความละเอียด
ตามอ้างถึง นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับระเบียบ
กฎหมาย นโยบาย และสถานการณ์ปัจจุบัน จึงขอยกเลิกหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๕๐๘๒
ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ และให้ยึดถือหนังสือกรมการปกครองที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๑๕๔๔ ลงวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๖๗ เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง ดังนี้

๑. ให้จังหวัดพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ให้กับทุกอำเภอที่มีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ
ขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๓ หากอำเภอใดไม่มีการเบิกจ่าย ให้จังหวัดนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปจัดจ่ายให้กับอำเภออื่น
ที่มีการดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิได้ โดยพิจารณาจากเอกสารแบบเบิก
ค่าตอบแทนฯ ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย (๑) สารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง (๒) บันทึก
การตกลงยินยอมเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยฯ (๓) บันทึกความเห็นของคณะผู้ไกล่เกลี่ยตามข้อ ๑๒
แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว (๔) ประกาศอำเภอ เรื่อง การขึ้นบัญชีรายชื่อบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย
ทั้งนี้ ทุกอำเภอที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ ต้องบันทึบบันทึกข้อมูลลงในระบบ <https://damrongdhama.dopa.go.th>
เพื่อเป็นหลักฐานและเพื่อให้ฐานข้อมูลการปฏิบัติภารกิจสำคัญของกรมการปกครองมีความสมบูรณ์

๒. ข้อควรระวังในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางฯ

๒.๑ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓
ข้อ ๒๗ ประกอบอัตราที่กำหนดท้ายกฎกระทรวง กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง
ดังนั้น ในการประชุมเพื่อไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทครั้งใด หากในการประชุมครั้งเดียวกันนั้น
คณะผู้ไกล่เกลี่ยฯ ได้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลายข้อพิพาท (คู่พิพาทเดียวกัน/คนละคู่พิพาท แต่ประชุม
ในเวลาเดียวกัน) หรือผู้ไกล่เกลี่ยมีชื่อเข้าประชุมในคณะผู้ไกล่เกลี่ยหลายคนในเวลาเดียวกัน ให้ถือว่าผู้ไกล่เกลี่ย
ดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ที่ นร ๑๒๐๖/๑๙๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ และเมื่อผู้ไกล่เกลี่ยเดินทางมาทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอม
ข้อพิพาท แม้ว่าจะมีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหลายข้อพิพาทหรือหลายคู่พิพาท ก็มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางฯ
ได้เพียงแค่วันหนึ่งครั้งต่อหนึ่งวัน

๒.๒ ข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไถ่ถอนและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยต้องคำนึงถึงหลักการที่จะทำให้การไกล่เกลี่ยฯ เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ดังนั้น จึงขอให้กำชับคณะผู้ไกล่เกลี่ยให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวโดยเคร่งครัด หากพบว่ามีอาการใจเบิกจ่ายคำตอบแทนฯ หลายครั้งต่อหนึ่งข้อพิพาท ซึ่งอาจมีการสมรู้ร่วมคิดกันเพื่อหวังคำตอบแทนฯ ให้จังหวัดตรวจสอบว่าเป็นการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นซึ่งเข้าข่ายกระทำโดยทุจริตหรือไม่ รวมถึงตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนเบิกจ่าย หากพบการกระทำผิดให้จังหวัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และรายงานให้กรมการปกครองทราบด้วย

๓. หนี้กองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่สามารถนำมาไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งโดยอาศัยกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐจะต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด และตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการพิจารณาเงินกู้ยืมที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด ตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๓๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๔. การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทหนี้ในระบบและนอกระบบ

๔.๑ กรณีข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์หรือมูลหนี้ไม่เกินสองล้านบาท อำเภอมีอำนาจหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๑/๒ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งผลของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลให้ออกคำบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ตามข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๒ อำเภอสสามารถนำหนี้ระบบมาดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ ได้ เนื่องจากเป็นมูลหนี้ทางแพ่งอย่างหนึ่ง การตกลงกันต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี โดยให้ยึดถือแนวทางจากคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๓๗๖/๒๕๖๐ (ที่ประชุมใหญ่) เป็นหลักในการดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ และหากเป็นการไกล่เกลี่ยฯ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามข้อ ๔.๑ ก็สามารถเบิกจ่ายคำตอบแทนฯ ได้

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสามารถ สุวรรณเมณี)

ปลัดจังหวัดนครราชสีมา ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ที่ทำการปกครองจังหวัด (กลุ่มงานปกครอง)

โทร./โทรสาร ๐-๔๔๒๔-๔๒๕๒ , ๐-๔๔๒๔-๒๐๒๔

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๓๑๕๕๕

กรมการปกครอง
ถนนรัชฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๕ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย
กรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๕๐๘๒ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองได้แจ้งชักซ้อมความเข้าใจเรื่องการเบิกจ่ายค่าตอบแทน
และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับ
ระเบียบกฎหมาย นโยบายและสถานการณ์ปัจจุบัน จึงขอยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง และให้ยึดถือหนังสือฉบับนี้
เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ยกรณีทำหน้าที่
ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง ดังนี้

๑. ให้จังหวัดพิจารณาเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ให้กับทุกอำเภอที่มีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ
และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง
พ.ศ. ๒๕๕๓ หากอำเภอใดไม่มีการเบิกจ่าย ให้จังหวัดนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปจัดจ่ายให้กับอำเภออื่น
ที่มีการดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ และขอเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ ตามสิทธิได้ โดยพิจารณาจากเอกสารแบบเบิก
ค่าตอบแทนฯ ที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วย (๑) สารบบการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง (๒) บันทึก
การตกลงยินยอมเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยฯ (๓) บันทึกความเห็นของคณะผู้ไกล่เกลี่ยตามข้อ ๑๒
แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว (๔) ประกาศอำเภอ เรื่อง การขึ้นบัญชีรายชื่อบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย ทั้งนี้
ทุกอำเภอที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยฯ ต้องบันทึกข้อมูลลงในระบบ <https://damrongdhama.dopa.go.th> เพื่อเป็น
หลักฐานและเพื่อให้ฐานข้อมูลการปฏิบัติการกิจสำคัญของกรมการปกครองมีความสมบูรณ์

๒. ข้อควรระวังในการเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางฯ

๒.๑ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๗
ประกอบอัตราที่กำหนดท้ายกฎกระทรวง กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยจะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายครั้ง ดังนั้น
ในการประชุมเพื่อไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทครั้งใด หากในการประชุมครั้งเดียวกันนั้น คณะผู้ไกล่เกลี่ยฯ
ได้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทหลายข้อพิพาท (คู่พิพาทคู่เดียวกัน/คนละคู่พิพาท แต่ประชุมในเวลาเดียวกัน)
หรือผู้ไกล่เกลี่ยมีชื่อเข้าประชุมในคณะผู้ไกล่เกลี่ยหลายคณะในเวลาเดียวกัน ให้ถือว่าผู้ไกล่เกลี่ยดังกล่าวมีสิทธิ
ได้รับค่าตอบแทนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ตามนัยหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
ที่ นร ๑๒๐๖/๑๙๔ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ และเมื่อผู้ไกล่เกลี่ยเดินทางมาทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอม
ข้อพิพาท แม้ว่าจะมีการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหลายข้อพิพาทหรือหลายคู่พิพาท ก็มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการ
เดินทางฯ ได้เพียงแค่วันหนึ่งครั้งต่อหนึ่งวัน

/๒.๒ ข้อ ๑๗...

๒.๒ ข้อ ๑๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยต้องคำนึงถึงหลักการที่จะทำให้การไกล่เกลี่ยฯ เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ดังนั้น จึงขอให้กำชับคณะผู้ไกล่เกลี่ยให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวโดยเคร่งครัด หากพบว่ามีอาการใจเบิกจ่ายค่าตอบแทนฯ หลายครั้งต่อหนึ่งข้อพิพาท ซึ่งอาจมีการสมรู้ร่วมคิดกันเพื่อหวังค่าตอบแทนฯ ให้จังหวัดตรวจสอบว่าเป็นการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นซึ่งเข้าข่ายกระทำโดยทุจริตหรือไม่ รวมถึงตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้องครบถ้วนก่อนเบิกจ่าย หากพบการกระทำ ความผิดให้จังหวัดดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และรายงานให้กรมการปกครองทราบด้วย

๓. หนี้กองทุนหมู่บ้านตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่สามารถนำมาไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งโดยอาศัยกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ เนื่องจากการดำเนินการเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐจะต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด และตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการพิจารณาเงินกู้ยืมที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด ตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๓๘๖ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘

๔. การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทหนี้ในระบบและนอกระบบ

๔.๑ กรณีข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์หรือมูลหนี้ไม่เกินสองล้านบาท อำเภอมีอำนาจหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑/๑ และมาตรา ๖๑/๒ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งผลของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลให้ออกคำสั่งบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความได้ตามข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๒ อำเภอสานำหนี้ระบบมาดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ ได้ เนื่องจากเป็นมูลหนี้ทางแพ่งอย่างหนึ่ง การตกลงกันต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี โดยให้ยึดถือแนวทางจากคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๓๗๖/๒๕๖๐ (ที่ประชุมใหญ่) เป็นหลักในการดำเนินการไกล่เกลี่ยฯ และหากเป็นการไกล่เกลี่ยฯ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามข้อ ๔.๑ ก็สามารถเบิกค่าตอบแทนฯ ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรถวิชช์ สัมพันธ์รัตน์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

ส่วนอำนวยการความเป็นธรรม

โทร./โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๕๖